

Työpaja: Innovatiivinen kasvinsuojelu peltokasveilla – kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttö

Juho Ahlberg

Euroopan komission, tarkemmin DG-Agrin ja EIP-Agrin, järjestämä työpaja kestävästä kasvinsuojelusta järjestettiin Alankomaissa huhtikuussa

Työpajan tavoitteena oli tuoda yhteen eurooppalaisia tahoja, jotka toimivat kestäväen kasvinsuojelun parissa. Työpaja tarjosi osallistujille mahdollisuuden tuoda esiin omia kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämiseen liittyviä projekteja ja tutkimushankkeita, sekä hyvät puitteet rakentavalle keskustelulle ja uusien kontaktien luomiseen. Työpajan teeman oli erityisesti peltokasvien kasvinsuojelu, mutta tähän lukeutui lukuisia erikoiskasveja kuten esimerkiksi peruna ja sokerijuurikas sekä Alankomaissa peltokasveiksi laskettavat sipuli ja porkkana. Mielenkiintoista sisältöä riitti siis myös erikoiskasveista kiinnostuneille.

Mielenkiintoisia vierailuja kenttäkokeiden äärellä

Työpaja käynnistyi vierailuilla, joista ensimmäinen oli kaikille yhteinen ja toiseksi kohteeksi osallistujat saivat valita yhden kolmesta vaihtoehdosta. Ensimmäinen kohde oli Alankomaiden Farm

of the future, jossa Wageningen yliopisto tutkii ja kehittää yhdessä paikallisten viljelijöiden kanssa entistä kestävämpiä viljelymenetelmiä. Tavoitteena on yhteistyössä alan toimijoiden kanssa löytää keinoja vastata viljelyn yhä tiukempiin ympäristövaatimuksiin ja muuttuvan ilmaston aiheuttamiin haasteisiin sekä mahdollistaa viljelyn kannattavuus tulevaisuudessakin. Keinovalikoimaan kuuluvat muun muassa erilaiset agroekologiset menetelmät ja huipputeknologian hyödyntäminen.

Ensimmäisessä kohteessa tutustuttiin kokonaisvaltaiseen 2018 aloitettuun ja vuoteen 2025 jatkuvaan IPM-kokeeseen, jonka tavoitteina on luoda Alankomaihin sopiva viljelymalli, jossa pärjätään ilman korvattavia tehoaineita, vähennetään kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja ylläpidetään taloudellista kannattavuutta.

Kokeessa verrataan kahdeksan vuoden viljelykiertoa (peruna – peruna – sokerijuurikas – porkkana – sipuli – apilanurmi -vilja - kaali+kerääjäkasvi) alueella tyypilliseen neljän vuoden kiertoon (peruna – sokerijuurikas – sipuli – vehnä). Molemmissa kierroissa toteutetaan kasvinsuojelutoimenpiteitä kahdella eri menetelmällä. Kontrollina toimivat paikallisen viljelyneuvojan

päättämät toimenpiteet sisältäen korvattavien tehoaineiden käytön tarvittaessa. Tätä verrataan pitkälle vietyyn IPM-menetelmään, jossa hyödynnetään mallinusta, päätöksenteon tukijärjestelmiä ja erilaisia täsmäviljelymenetelmiä.

Alustavien tulosten perusteella perinteisellä viljelymenetelmällä saavutettiin keskimäärin korkeampi satotaso. Vaihtoehtoisessa menetelmässä onnistuttiin kuitenkin vähentämään kasvinsuojeluaineiden käyttöä keskimäärin 50 %, vaihdellen 10 ja 90 % välillä riippuen kasvilajista ja vuodesta. Tässä mallissa pärjättiin myös ilman korvattavia tehoaineita. Alustavien taloudellisten laskelmien mukaan kannattavuus olisi parempi vaihtoehtoisessa mallissa. Tulokset antavat viitteitä viljelykierron ja ennustemallien merkityksestä kasvinsuojeluainevalikoiman vähentyessä.

Kaistaviljelyn kannattavuus kyseenalaista

Kirjoittajan toinen vierailukohde oli Akker van de Toekomst, jossa kokeillaan käytännössä kiertotalouteen ja kaistaviljelyyn perustuvaa viljelymallia. Tavoitteena on muun muassa parantaa maan kasvukuntoa, pärjätä ilman kemiallisia lannoitteita ja vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttöä vähintään 90 %.

Muissa tavoitteissa oli jo onnistuttu, mutta taloudellista kannattavuutta ei saavutettu. Tilanhoitajan mukaan etenkin kaistaviljely aiheutti ylimääräisiä kuluja lisäämällä huomattavasti viljelyyn käytettyä työaikaa.

Matkalla päästiin näkemään myös tulpaaniviljelmiä. Kuva: Juho Ahlberg

Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen vaatii työtä

Työpajan osallistujien taustat olivat kirjavia ja joukkoon mahtui ainakin tutkijoita, neuvojia, viranomaisia ja viljelijöitä. Työpajan aikana osallistujat esittelivät tutkimushankkeita ja muita projekteja eri puolilta Eurooppaa. Suomesta esillä oli EcoStacks -hanke, josta **Sari Peltonen** piti esityksen kaikille osallistujille.

Tapahtuman pääpaino oli kuitenkin ryhmätöissä, jossa keskusteltiin

eri maiden käytännöistä ja ideoituin ratkaisuja tulevaisuuden haasteisiin. Työpajan järjestäjät kirjasivat ylös ajatuksia, joita varmasti tullaan hyödyntämään tulevaisuuden projekteja suunniteltaessa.

Osallistujien kesken riitti näkemyseroja keskeisimmistä kasvinsuojelun haasteista ja myös parhaista menetelmistä taklata näitä haasteita. Toisia suunnitellut kasvinsuojeluaineiden käytön vähennystavoitteet hirvittivät, kun taas toiset pitivät tavoitteita liian kevyinä. Toki myös lähtökohdat eroavat merkittävästi eri puolilla Euroopan unionia. Varmaa on kuitenkin, että tulevaisuuden entistä kestävämpi ja taloudellisesti kannattava maatalous vaatii paljon tutkimusta, koulutusta ja yleensäkin työtä. Siitä kaikki tuntuivat olevan samaa mieltä.

Lisätietoa aiheesta:

EU CAP Network workshop ‘Innovative arable crop protection - using pesticides sustainably’ | European CAP Network (europa.eu)

Homepage - Farm of the future

EXPERIMENTAL TRIALS IN EUROPE – 2022 AND FINAL EDITION (iwmp-raise.eu)

<https://www.proagria.fi/hankkeet/ecos-tack-eu-hanke-kestavan-maataloustuotannon-edistamiseksi>

Kirjoittaja työskentelee ylitarkastajana Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa.